

stati. Iz vsega pa je razvidno, da je rana rez koristna, pozna pa škodljiva.

Pomoček, da svinje svojih mladičev ne žrejo.

Psi, še večkrat pa svinje, mladiče, kakor hitro jih povržejo, srdito napadejo, grizejo in požró. Vzrok temu protinaravnemu ravnanju je, kakor se zdi, neko napačno domišljevanje, ker se take živali dostikrat tudi proti tistim, ki jim strežejo, ravno tako srdito in divje obnašajo. Ako se proti takim starkam sila rabi, rade mleko nazaj držijo in prasci morajo gladú poginiti.

Proti takemu obnašanju svinj nasvetuje „Pr. Ldw.“ sledeči pomoček: Napravi se smes iz kafrovca za jedno kofetovo žličico in kafrovcu se 5 kapelj opiumove tinkture pridene in svinji v uho vlije. Brž ko se to zgodi, se svinja na tisto stran vleže, na kateri se jej je v uho tekočina vlila, in ostane navadno več ur v tej legi, doji prasce mirno in zanaprej vso divjost proti mladičem zgubi.

Drug pomoček je ta-le: Ob času, ko ima svinja povreči, bodi pametna dekla blizo; njej se da tople lopatiške tinkture (Aloštinktur), s katero brž mladiče namaže. Starka se jih potem ne loti. — Paziti je tudi, da se stelja na drobno napravi; v dolgo slamo se prasci lahko zaplêtejo in pridejo pod starko, ki ležé jih zaduši.

Spomnite se svojih največih dobrotnikov pri poljedelstvu!

Dopričano je, da so naši navadni tički kmetovalcu največi dobrotniki, ker mu spomladi in po letu brez števila mrčesov pokončajo. Zdaj po zimi ob velikem snegu so pa ti veliki dobrotniki kmetovalčevi sami v največi zadregi, ker jim hrane primanjkuje. Če ne morejo nikjer kaj dobiti, jih mnogo — kmetovalstvu na veliko škodo — gladú pogine. Usmilite se toraj ubogih tičkov, ki vam k hiši in drugim poslopjem tiščijo ter si potrebne hrane iščejo, pa je zarad snega dobiti ne morejo. Naj se ubogim beračem pripravi na mirnem mestu borna mizica tako-le: Sneg se do tal odmeče, zgoraj se napravi iz deskic ali vejevja strešica, da sneg ne zamete; na tleh se jim potrosi senenskega drobiža, v katerem je mnogo zrnja, kaka pest prosá alj kar si bodi, vsak dan. Tako se sirote prerediti in bodo spomladi majhni trud stoterno vam povrnila. Vsaj Bog sam ljube tičke človeku v skrb priporoča, dostavljajé: „Da ti bo dobro in dolgo živiš“. (V. Mojz. 22, 6. 7.)

Spremenjena Pravila

okrajne posojilnice v Ljutomeru.

K. O načinu računskega sklepanja.

§. 67. Opravilno leto društva sklada se s solničnim letom. Brž po preteklem letu mora:

a) nadzorno svetovalstvo stanje blagajnice, to je, koliko se v njej v gotovini, v dolžnih pisemih in drugih vrednostnih listinah nahaja, pregledati in vkupaj sestaviti;

b) načelstvo pa društvene knjige in račune sklenoti. §. 68. V treh mesecih potem mora načelstvo letni račun sestaviti in ga nadzornemu svetovalstvu v pretres predložiti, sicer ima poslednje pravico, na stroške načelstva to izpeljati.

§. 69. Ta račun pa mora obsegati:

1. Prejemke celega leta in izdavke razvrstene po glavnih rubrikah, kakor se knjige in dnevnik vodijo;

2. poseben račun, koliko da je društvo v preteklem letu pridobilo ali zgubilo;

3. bilanco o društvenem imetju ob koncu leta.

§. 70. Pri sestavljenju bilance pridejo — razun društvenih dolgov — rezervni fond in opravični deleži udov, kakor tudi obresti v opravičnem letu že naprej sprejete, med pasiva; vrednost premakljivih in nepremakljivih reči —, premakljivih po odbitih odstavkih za porabljenje, — blagajniški znesek v gotovini ali v vrednostnih listinah, — poslednje po dnevnem kurzu, — potem društvene tirjatve z različnimi naslovi med aktiva.

Tirjatve, katerih iztirjanje je dvomno, naj se postavijo v tisti vrednosti, ktera jim pripada; a tirjatve, ki se ne dajo iztirjati, naj se celó izpustijo.

Za kar aktivni znesek presega pasivnega, je potem čisti dohodek.

§. 71. Od načelstva sestavljeni račun pregledati je dolžnost nadzornega svetovalstva; pri tem pa mora ono vse društvene knjige in spise na pomoč vzeti in jih z blagajniškim stanjem primeriti.

Tako pregledani račun se mora potem s primernimi nasveti občnemu zboru v pretres predložiti, kteri ga odobri ali ga pa, če se mu potrebno zdi, še enkrat posebnemu odseku 3 udov pregledati da.

L. Razdeljenje čistega dohodka. (Dividenda.)

§. 72. Čisti letni dohodek se odloči za kake občno koristne naprave, ali se pa med društvenike razdeli. Kot podlaga za razdeljenje čistega dohodka in pa tudi mogoče zgube služi znesek, ki je društvniku že ob začetku opravičnega leta, za ktero se ima čisti dohodek razdeliti, v društveni blagajnici založen bil.

§. 73. Do tistega časa, dokler rezervni fond ne dospeje do zneska v §. 50. predpisanega, mora se vsako leto pred razdeljenjem najmanj 10% dobička k rezervnemu fondu pripisati.

To se mora tudi zgoditi, ako je rezervni fond po zgubah društva pod normalni znesek padel.

M. Razpad društva in zaveznost društvnikov.

§. 74. Društvo razpade, ako to:

1. občni zbor sklene;

2. društvo v konkurs pride, ali

3. upravna oblast to odloči.

Če se prične konkurs nad društvenim imetjem, ne sledi iz tega, da bi se pričel konkurs tudi nad zasebno imovino posamesnih družtvenikov.

§. 75. Ako se društvo — razun konkurza — zardruži, mora načelstvo po določilih §§. 41.—52., postave od 9. aprila 1873 likvidacijo vpeljati.

Precej po vpeljanju likvidacije sestavi načelstvo po določilih §. 70. — bilanco, v kateri pa pridejo naprej sprejete obresti med aktiva. Ako se pa pri tem pokaže, da društveno premoženje ne pokriva vseh društvenih dolgov, potem se nepokriti znesek najpoprej iz rezervnega fonda, in če tudi ta ne bi zadostoval, iz tirjatev družtvenikov pri blagajnici poravnati mora.

V slučaju pa, ko bi bil primanjkljaj manjši od imetja družtvenikov, se to, kar primanjkuje, za poravnanje razdeli med družtvenike po razmerju njihovega imetja v blagajnici.

Kar pa ostane premoženja, ko so založeni vsi družtveni dolgovi in opravljeni deleži družtvenikov, se razdeli med družtvenike po določilih §. 72. teh pravil.

§. 76. Ako pa bilanca pokaže, da društveno aktivno premoženje z rezervnim fondom in z opravljenimi deleži družtvenikov vred ne zadostuje za založbo društvenih dolgov, mora načelstvo pod svojo odgovornostjo precej nasvetovati, da se nad društvenim premoženjem prične konkurs, ter to naznaniti občnemu zboru, ki se mora ob enem sklicati.

N. Način naznanila v družtvenih zadevah.

§. 77. Vse družtvene naznanila in odloki v družtvenih zadevah, potem društvo obvezujoča pisma i. t. d. izdajajo se pod društveno firmo: „Okrajna posojilnica v Ljutomeru“, s podpisami najmanj dveh udov načelstva.

§. 78. Za vse svoje naznanila rabi društvo v Mariboru izhajajoči politično-gospodarski list „Slovenski Gospodar“ in v Ljubljani izhajajoči list „Slovenski Narod“. — Ko bi pa ta prenehala, odloči načelstvo z nadzornim svetovalstvom za to primeren drugi list.

O. Veljavnost pravil.

§. 79. Navzoče pravila dobijo moč in veljavo, ko jih večina pri občnem zboru navzočih podpiše, in ko se društvo v družtveni vpisnik vpiše.

Kdor pozneje k društvu pristopi, mora ta pravila, ali pa posebno izjavljenje, da hoče k društvu pristopiti, podpisati.

§. 80. Prepire in pravde, ki nastanejo med družtveniki gledé na pričujoče pravila ali sklepe občnega zbora v družtvenih zadevah, razsodi vselej prihodnji občni zbor društva, in proti tej razsodbi ni pritožbe več.

Udje načelstva.

V načelstvo izvoljeni so sledeči udje:

1. Ivan Kukovec, posestnik v Ljutomeru, kot predsednik;
Ivan Kryl, učitelj v Ljutomeru, kot namestnik predsednika;
2. Matjaš Zemljič, trgovec v Ljutomeru, kot denarničar;
Jožef Steier, posestnik v Ljutomeru, kot denarničarjev namestnik;
3. Jožef Gomilšek, zasebnik v Ljutomeru, kot preglednik, in
Anton Merčnik, duhoven v Ljutomeru, kot preglednikov namestnik. Tem je ob enem tudi naloženo, da skrbijo za registriranje društva.

Ta pravila so bila potrjena in podpisana v glavni skupščini društva dné 26. aprila in 11. oktobra 1874.

Državni zbor.

V 86. seji se je sprejel drž. proračun ministarstva deželne brambe in financ brez spremembe po odborovih predlogih. Na opombo dra. Heilberga, da vsled sedanjih razmer prometa (Verkehr) v kvartirovanje vojakov vedno le nekatere srenje zadeva, da bi toraj postave treba bilo, ki bi bremena bolj pravično razdeljevala, odgovori min. Horst, da se bo načrt postave po božičnih počitnicah zbornici predložil. — Finančnemu ministru se je zaradi zavlačevanja vravnave zemljišnega davka marsiktera grenka povedala. Poročevalec Dumba je izrekel željo, da se vlada v tem poslu naj podviza, ker znašajo stroški za to do konca l. 1875 že 13 milijonov! Na očitanje poslanca Kržežunoviča, da vladni organi pri cenilnih komisijah nepostavno postopajo, ni fin. minister ničesar odgovoriti vedel, ampak se je sklicaval na dotično postavo in na to, da državni zbor, t. j. vladna večina ni sprejela predloga, da bi se postava predelala. Sicer bo — po obljubi ministra — centralni komisijon na Dunaju po novem letu k seji se sklical.

Pri stroških za napravlanje soli je nasvetoval odbor resolucijo, ki se je tudi sprejela, naj bi namreč vlada ná to delala, da se sol tudi v malem ceneje prodava, posebno pa, da bi se cena živinske soli znižala. — Pri tej priliki se je zopet pokazalo, kolika nesreča za občni blagor da je razcep države v takraj- in onkrajlitavsko polovico, z dvojno vlado. Že leta 1868 se je vlada v enaki resoluciji opominjala, naj skrbi za to, da bi živinska sol ceneja postala, ker je bistveno potrebna v povzdigo živinoreje in — kakor je omenil dr. Graf — je tudi eden zmed pomočkov zoper živinsko kugo; na živinoreji pa sloni vspešno poljedelstvo. Ker se pa brez sporazumljenja z ogersko vlado cena pri soli znižati ne da, ostajajo vse take resolucije na papirju, in tudi zdaj ni upanja, da bi se na bolje obrnilo. Fin. minister je namreč rekel, da pri de-